

Nehezebb és drágább: óvatosabb hitelezési politika a bankoknál /2. rész

A bankok a likviditási, adósságszolgálati és a saját vagyon aránya a lekötött tőkében mutatókon túl, az árbevétel arányos nyereség és a vagyonarányos nyereség mutatóira is kíváncsi. Vizsgálja továbbá a fizetőképességet a tárgyévre vonatkozóan (általában és a bankokkal szemben) , a készletgazdálkodási tevékenységet (átlagos készletlekötés), a vagyonváltozás tendenciáját és a pénzügyi kapcsolatok jellegét, valamint a vállalkozás vezetésének színvonalát is.

Fentiek egy része egzakt módon mérhető, míg egyes szempontok – például a vállalkozás vezetésének színvonala – az adott bank szubjektív megítélésétől függően kap pontot, bár a bírálat során számszerűsíthető információknak is közvetett szerep jut. Egyes mutatók - mint például a vagyonarányos nyereség színvonala - abszolút számszerűsíthetőek- , de a hitelezés szempontjából elfogadható mérték a bank egyedi döntése alapján meghatározott. Táblázatba foglalva a bankok általános gyakorlatában a helyzet a fenti mutatók esetében a következő:

<i>Mutató (szempont)</i>	<i>Érték</i>	<i>Pontszám</i>
<i>Fizetőképességi helyzet általában, a tárgyévben</i>	Fizetési kötelezettségét határidőben teljesíti	10
	Esetenként késedelmesen fizet, de a késedelem nem haladja meg a 6-8 napot, gyakorisága évenként 4-5 alkalom	8
	A késedelmes fizetés meghaladja az 5 alkalmat évenként, de fizetőképés	6
	Fizetőképességének megítélése bizonytalan	4
<i>Fizetőképességi helyzet a tárgyévben: a bankokkal szembeni esedékes tartozások teljesítése</i>	Fizetési késedelme nem volt	5
	1-10 napig terjedő késedelme volt	4
	11-30 napig terjedő késedelme volt	3
	31-59 napig terjedő késedelme volt	2
	60 napot meghaladó késedelme volt	0

Mutató (szempont)	Érték	Pontszám
Az értékesítési helyzet minősítése Az árbevétel a megelőző 3. évben (bázis évben) Ft, és ehhez mérten az árbevétel és annak növekedése a bázis évet követő években Ft és %	A termékre (szolgáltatásra) a piac növekvő mértékben tart igényt	7
	Az értékesítési piac kereslet függvényében stagnál	4
	A piaci kereslet bizonytalan, az értékesítés erősen ingadozik	3
Vagyonarányos nyereség színvonala	Eléri a bank által elvárt mértéket	7
	Nem éri el a bank által elvárt mértéket, de nagyobb annak 66%-ánál	5
	A bank által elvárt mérték 33%-66%-a közt van	3
	Nem éri el a 33%-ot, de meghaladja az árbevétel-arányos nyereséget	2
	Nem éri el a 33%-ot, és az árbevétel-arányos nyereséget sem haladja meg	0
A készletgazdálkodási tevékenység értékelése	Az átlagos készletlekötés növekedése alacsonyabb az árbevétel fejlődési üteménél	6
	Az átlagos készletlekötés átmenetileg meghaladja az árbevétel növekedése által elfogadható mértéket	3
	Az átlagos készletlekötés meghaladja az árbevétel emelkedését	0
A vagyonváltozás tendenciája (A vizsgált évet megelőző 3. év /bázis év/ vagyoni értéke Ft, a bázis évet követő években a vagyoni érték változása +/- Ft és %.)	A vagyon növekvő tendenciát mutat	4
	A vagyonnövekedés stagnál	1
	A vagyon értéke csökken	0
A pénzügyi kapcsolatok	A betétpozíciós időszak időszak	5

<i>Mutató (szempont)</i>	<i>Érték</i>	<i>Pontszám</i>
<i>jellege</i>	meghaladja a hitelpozíciós időszakot	
	Az év során megközelítően azonos a betét- és a hitelpozíciós időszak	3
	A hitelpozíciós időszak meghaladja a betétpozíciós időszakot	2
<i>Árbevétel arányos nyereség mutatója</i>	Eléri a bank által elfogadhatónak tartott mértéket	7
	A bank által elfogadhatónak tartott mérték 66%-a felett van	5
	Mértéke 33%-66% között van	3
	Mértéke meghaladja a 0,1 %-ot	1
	Mértéke 0,1% alatt van	0
<i>A vállalkozás vezetésének színvonala</i> (Általános gyakorlat, hogy olyan esetekben, amikor a minősítési szempontok alapján adott pontszámok között két „0” pontérték van, akkor a vezetés színvonala tekintetében 6 pont nem adható.)	Magas színvonalú, kiválóan menedzselt	6
	Jó	4
	Közepes	2
	Gyenge	0

Fenti szempontokat összesítve, a banki megítélés szempontjából:

- I. osztályú a vállalkozás (vállalkozó), ha pontszáma 85-100 pont,
- II. osztályú a vállalkozás (vállalkozó), ha pontszáma 70-84 pont,
- III. osztályú a vállalkozás (vállalkozó), ha pontszáma 50-69 pont,
- IV. osztályú a vállalkozás (vállalkozó), ha pontszáma 0-49 pont között van.

A Hírlevél legközelebbi számában megvizsgáljuk egy kisvállalkozás hitelképességét a fentiek szerint, továbbá a személygépkocsi használatával összefüggő költségek elszámolásával foglalkozunk!